

A FRANCIA KÖNYVTÁRI ÉLETBŐL

Összeállította: Molnár Ágnes

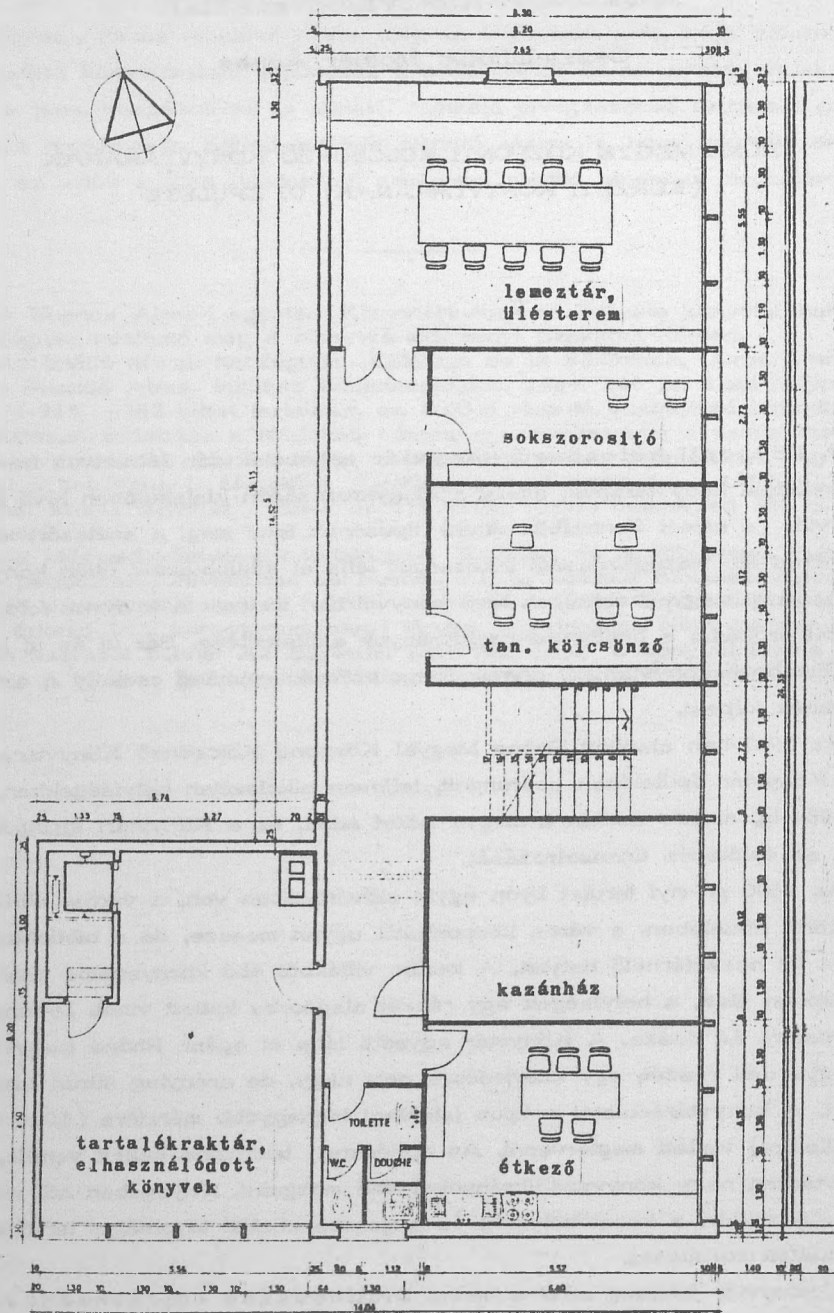
RHÔNE MEGYE KÖZPONTI KÖLCSÖNZŐ KÖNYVTÁRÁNAK (KÖRZETI KÖNYVTÁRÁNAK) ÚJ ÉPÜLETE

A központi kölcsönző könyvtár a háború után létrehívott francia közművelődési könyvtár típus, amely a Magyarországon kialakulóban lévő körzeti könyvtár (a német Zentralbibliothek) típusának felel meg; a szétszórt kis településeken élő mezőgazdasági lakosságot látja el bibliobuszok útján könyvvel. A rendszerint megyeszékhelyen levő könyvtárban történik a könyvek feldolgozása, raktározása, a bibliobusz-szállítmányok előkészítése. Bár új és új körzeti kölcsönző könyvtárakat hívnak létre, számuk aránylag csekély a szükségletekhez képest.

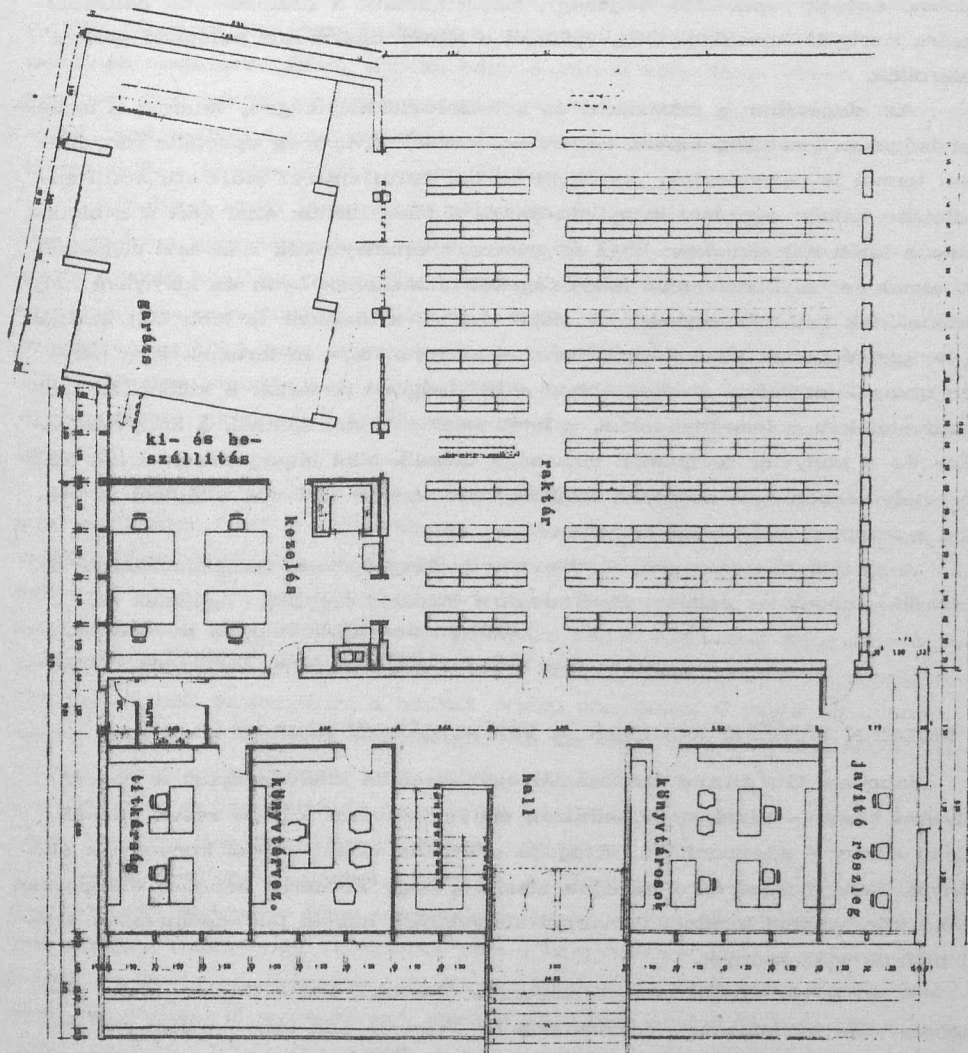
Az 1947-ben alapított Rhône Megyei Központi Kölcsönző Könyvtára Lyoni Városi Könyvtár épületében szorongott, teljesen alkalmatlan helyiségekben, egészen 1964-ig, amikor azután a megye telket adott, és a Könyvtári Igazgatóság vállalta az építkezés finanszírozását.

Az 1500 m²-nyi terület Lyon egyik elővárosában van, a várost körülvevő külső körút közelében, a város központjától ugyan messze, de a bibliobuszok számára jól hozzáférhető helyen. A kertes villákból álló környezetbe csak alacsony épület illett, a helyiségek egy részét alagsorba kellett vinni, Lyonnál 3 megye határa fut össze. A Könyvtár egyedül látja el egész Rhône megyét s Ain megye déli részét, egy kiterjedésre nem nagy, de aránylag sűrűn lakott területet. A könyvtárépületet e típus jelenlegi legnagyobb méretére (1000 m² alapterületűre) kellett megtervezni. Az építésznek tekintetbe kellett vennie, hogy a könyvtárban nagy könyvszállítmányokat kell mozgatni, lényegében női munkakerőkkel. A raktár, a kezelőhelyiség és a garázs közötti távolságot tehát a minimumra kellett korlátozni.

A könyvtár jelenleg mind a három bibliobuszos kölcsönzési rendszert gyakorolja: 1. a fiókos (előre összeállított letéti könyvanyag széthordá-

A Rhône megyei központi kölcsönző könyvtár
(az alagsor alaprajza)

A Rhône megyei központi kölcsönző könyvtár
(a földszint alaprajza)

sát), 2. a polcost (a könyvespolcokkal felszerelt bibliobuszban a letéti felelősök vagy az olvasók maguk válogatnak), 3. a letéti felelősök szabad válogatását a központi raktárban. Az építésznek sikerült biztosítania a lehetőséget a háromféle forgalom minél simább lebonyolítására.

A kétszintes - a földszintes épületből kissé kiemelkedő - raktári tömböt egyik oldalról a szolgálati helyiségek (a könyvtárvezető, a könyvtárosok, a titkárnő szobái, reparációs helyiség), másik oldalról a szállítmányok összeállítására szolgáló kezelőhelyiség, valamint a három bibliobuszt befogadó garázs határolják.

Az alagsorban a fotómásoló és sokszorosító helyiségen, valamint a mellék-helyiségeken (mosdók, káptn, kazánház, lomtár) kívül még speciális rendeltetésű termet is berendeztek. Az egyik az un. tanulmányi kölcsönző. Rendeltetése kettős: egyrészt itt gyűjtik össze a főleg diákok által kért s a bibliobuszos letéti kölcsönzésen kívül forgalmazott tankönyveket, másrészt megfelelő irodalmat és helybenolvasási lehetőségeket biztosítanak Lyon és környéke helytörténetének tanulmányozására. A másik szoba, a lemeztár is több célt szolgál. A hangfelvételeken kívül képzőművészeti könyvanyagot is tartanak itt a helyben olvasók számára, amellet ebben a helyiségben rendezik a különböző összejöveteleket: a lemezhallgatást, a letéti felelősök instrualását, a könyvtári tanács és a könyvtár barátainak társasága üléseit. Mint látjuk, ebben a két alagsori helyiségben nem szorosan feladatkörébe tartozó funkciók ellátását is vállalja a központi kölcsönző könyvtár.

A vezető könyvtároanó, C. Bernard -fényképekkel, alaprajzokkal is illusztrált - cikkét az építész, B. Brusson műszaki jegyzetel egészítik ki.
Bulletin des Bibliothèques de France.
12. a. 1967. 9/10.no. 339-343.p. Illusztr.

MODERN MŰVÉSZI KÖNYVEK A VIDÉKI VÁROSI KÖNYVTÁRAKBAN

Jacques Guignard tanulmánya egy speciális kiadványtípus: a modern művészeti könyv - művészeti illusztrációl, esetleg művészeti kötése révén bibliofil értékű könyv - szempontjából vizsgálja a francia vidéki városi könyvtárak állományát. Erre a felmérésre az adott alkalmat, hogy Frédéric Sabatier d'Espéyran kiváló könyvgyűjtő Montpellier városi könyvtárára hagyta felbecsülhetetlen értékű bibliofil gyűjteményét.

A 40 évvel ezelőtt készült áttekintés (Neveux, Pol - Dacier, Émile: Richesses des bibliothèques provinciales de France) alig tesz említést modern művészeti könyvekről. Pedig nehéz elképzelni, hogy az akkori könyvtárosok, az ősrnyomatványok és régi illusztrált könyvek mellett, meg sem említették volna a